

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIAUS**

**PAŽYMA
DĖL LAISVĖS PARTIJOS SOCIALINIO TINKLO *FACEBOOK* PASKYROJE
AGITACIJOS DRAUDIMO LAIKOTARPIU PASKELBTO ĮRAŠO**

2020 m. lapkričio 19 d. Nr. 3-121 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. spalio 10 d. Reklamos gaudyklėje gavo pranešimą (reg. Nr. 1-4506 (7.9), kuriame pateikiama nuoroda¹ į Laisvės partijos paskyrą socialiniame tinkle *Facebook* ir įrašo joje momentinė ekrano nuotrauka.
2. VRK 2020 m. spalio 18 d. posėdžio metu buvo nuspręsta pranešimą perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.
3. Pateiktoje nuotraukoje matoma, kad 2020 m. spalio 10 d. įrašė įprastu šriftu informuojama: „*Rytoj, spalio 11 d. balsuokite Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose. Šią dieną balsavimas vyks jūsų rinkimų apylinkėje. Balsuodami nepamirškite laikytis saugumo reikalavimų.*“. Padidintu šriftu ryškiame rožiniame fone nurodoma: „*Spalio 11 d. nuo 7 iki 20 val. balsuok savo rinkimų apylinkėje. Su savimi turėk: veido kaukę, asmens dokumentą, tušinuką.*“.
4. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 56 straipsnio 1 dalį *rinkimų agitacija, neatsižvelgiant į jos būdus, formas ir priemones, draudžiama likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną iki balsavimo pabaigos, išskyrus išorinę politinę reklamą, išskabintą iki prasidedant šiam rinkimų agitacijos draudimui.*
5. Rinkimų agitacija 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų pirmame ture buvo draudžiama nuo 2020 m. spalio 10 d. 1 val. iki 2020 m. spalio 11 d. 20 val. Nustatyta, kad įrašas Laisvės partijos paskyroje buvo įkeltas 2020 m. spalio 10 d. 20.02 val. Taigi, politinės kampanijos dalyvio įrašas paskelbtas agitacijos draudimo laikotarpiu.
6. VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtintų Rekomendacijų dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu² (redakcija nuo 2020 m. balandžio 25 d.) 24.3.2 papunktyje dėl rinkimų agitacijos draudimo laikotarpio nurodyta: *politinės kampanijos dalyviai neturėtų skelbti naujų agitacinio turinio įrašų, įskaitant kvietimą į rinkimus ar raginimą nedalyvauti rinkimuose.*

---

¹<https://www.facebook.com/uzlaisve>

²<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1ff66c24758a11e8a76a9c274644efa9/asr>

7. 2020 m. spalio 23 d. Laisvės partijai išsiųstas paklausimas dėl informacijos pateikimo (reg. Nr. 2-1629 (7.9)). 2020 m. spalio 30 d. gautas Laisvės partijos atsakymas, kuriame nurodoma, kad:

7.1. *„Už Laisvės partijos Facebook paskyros administravimą buvo/yra atsakingi skirtingi rinkimų štabo ir partijos administracijos darbuotojai.“*

7.2. *„Minimas įrašas buvo patalpintas remiantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 56 straipsnio 2 dalimi, kurioje teigiama, jog „Informacija apie vykstančius rinkimus, jų svarbą valstybės gyvenimui, atvykusių balsuoti rinkėjų skaičių, dokumentus, kuriuos būtina turėti balsuojant, kvietimas atvykti balsuoti ir kita informacija, kuria neraginama nedalyvauti rinkimuose, balsuoti už arba prieš kandidatą ar kandidatų sąrašą, nelaikoma rinkimų agitacija.“ Minimame įrašė buvo nurodytas tik kvietimas balsuoti rinkimuose bei informacija apie dokumentus ir apsaugos priemones, kuriuos būtina turėti balsuojant. Įrašo vizuale nebuvo nei partijos logotipo, nei kvietimo balsuoti už konkrečią partiją. Taip pat įrašas nebuvo pažymėtas politinės agitacijos žyma, nes tai nebuvo politinė agitacija.“*

7.3. *„Pažymima, kad jog pati VRK yra pabrėžusi, kad „<...> Rekomendacijos, - tai patariamasis rekomendacinio pobūdžio dokumentas, skirtas padėti įgyvendinti įstatymų nuostatas, siekiant sumažinti galimų ginčų prielaidas dėl politinės reklamos skleidimo.“ Pridedama nuoroda į VRK 2016 m. gegužės 12 d. išplatintą pranešimą apie patvirtintas Rekomendacijas dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu.³*

7.4. *„Laisvės partija minimu atveju vadovavosi teisės aktų hierarchijos principu ir rėmėsi aukštesnę teisinę galią turinčiu dokumentu – Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 56 straipsnio 2 dalimi.“*

7.5. *„Spalio 10 d. Laisvės partijos Facebook paskyrą administravęs rinkimų štabo darbuotojas po komentaro apie galimai padarytą agitacijos pažeidimą, nepasitaręs su komanda priėmė vienasmenį sprendimą ir minimą įrašą pašalino.“*

8. Seimo rinkimų įstatymo 56 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis, kad informacija apie vykstančius rinkimus, kvietimas atvykti balsuoti nelaikoma rinkimų agitacija, netaikytina kvietimams, skelbiamiems rinkimuose dalyvaujančių politinių partijų ir kandidatų paskyrose, kuriose kampanijos metu buvo skleista politinė reklama ir kuriose yra kampanijos dalyvio simbolika. Skelbiant naujus įrašus partijos paskyroje socialiniame tinkle šie įrašai ir partijos paskyros nuotrauka (šiuo atveju partijos logotipas) yra matomi socialinio tinklo dalies vartotojų naujienų sraute, tai yra didinamas partijos matomumas.

---

³ <https://www.vrk.lt/2016naujienos/-/content/10180/15/patvirtintos-politines-reklamos-rekomendacijos-2016>

9. Laisvės partijos įrašas apie rinkimus, paskelbtas 2020 m. spalio 10 d. socialiniame tinkle, laikytinas rinkimų agitacijos draudimo pažeidimu, kadangi buvo paskelbtas likus mažiau nei 30 valandų iki balsavimo pradžios, vizualiai atitinka Laisvės partijos skelbtą rinkimų politinę reklamą ir didino šios partijos paskyros matomumą socialiniame tinkle rinkimų agitacijos draudimo laikotarpiu.

10. Stebėsenos duomenimis, minimas Laisvės partijos įrašas tą pačią dieną (tikslus laikas nežinomas, bet ne vėliau kaip 2020 m. spalio 10 d. 23.36 val.) buvo pašalintas. Seimo rinkimų antro turo agitacijos draudimo laikotarpiu (nuo 2020 m. spalio 24 d. 1 val. iki spalio 25 d. 20 val.) Laisvės partijos paskyroje rinkimų agitacijos pažeidimų neužfiksuota.

11. Pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 85 straipsnio 4 dalį: *Rinkimų ar referendumo agitacijos draudimo pažeidimas likus trisdešimt valandų iki Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimų, rinkimų į Europos Parlamentą ar referendumo pradžios, taip pat rinkimų, referendumo dieną užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir rinkimų komisijų ar referendumo komisijų nariams, kitiems atsakingiems asmenims, taip pat rinkimų ar referendumo stebėtojams – nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio vieno šimto penkiasdešimt eurų.*

12. Svarstant klausimą dėl atsakomybės taikymo, atsižvelgtina į tai, kad įrašas panaikintas jį paskelbusio asmens sprendimu ne vėliau kaip per 3 valandas 34 minutes nuo jo paskelbimo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti, kad Laisvės partija, savo paskyroje socialiniame tinkle *Facebook* 2020 m. spalio 10 d., agitacijos draudimo laikotarpiu, paskelbusi įrašą su raginimu balsuoti, pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 56 straipsnio 1 dalį.

2. Taikyti administracinę atsakomybę Laisvės partijai pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 85 straipsnio 4 dalį.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Darbuotoja
Porokhina

Viktorija